

sud smatra da je ugovorena vozarina ujedno i razumna.

U postupku je banka prigovarala da se tužitelju (brodaru) ne može priznati založno pravo prema primaocima, obzirom na činjenicu da su oni unaprijed platili vozarinu, a da nisu bili obaviješteni o tužiteljevom pravu. Sud nije prihvatio ovo stajalište, smatrajući da taj prigovor ne predstavlja dovoljni razlog za obranu banke zbog toga što je banka bila u toku konstrukcije cijelog aranžmana od početka. Na osnovi toga dosudjeno je da se cijeli iznos vozarine plati iz utrška za prodani teret kao i iz podvozarine koja se nalazi kod banke.

(LOLN-Mar, 1968)

Đ.I.

OKRUŽNI SUD KALIFORNIJA (SAD)

Tokio Marine and Fire Insurance Co,
Ltd. c/a broda "Thalassoporos"

Prijevoz stvari morem - Brodarova odgovornost - Teretnica - Stanje tereta - Dokazna snaga teretnice - Primjenjiva je unaprijed odštampana klauzula u teretnici u kojoj brodar zadržava sebi pravo da, i bez posebne pisane opaske, dokaže da je teret prilikom preuzimanja na prijevoz imao vidljivih mana - Ovo radi toga jer brodar ne može sebe, preko zakonskih propisa, osloboditi odgovornosti za štetu nastalu za vrijeme prijevoza - Ovo ograničenje ne odnosi se na klauzule koje se tiču stanja robe koju brodar primi na prijevoz - Ako u teretnici nije opisano stanje robe primljene na prijevoz, teretnica ne može poslužiti ni kao "prima facie" dokaz o stanju robe u času prijema na prijevoz

Na tuženom brodu prevoženi su čelični proizvodi, za koje je bila izdana teretnica podvrgnuta COGSA propisima. Jedna od unaprijed otisnutih klauzula u teretnici predviđela je da je roba na izgled u dobrom stanju i uvjetima (apparent good order and condition) osim u koliko je u primjedbi drugačije naznačeno, ali da izraz "u na izgled dobrom stanju i uvjetima" kad se radi o teretnici na osnovi koje se prevoze čelični proizvodi, ne znači da je roba u času preuzimanja od strane brodarka bila bez znakova vidljive rdje ili vlage. Klauzula dalje predviđa, u koliko krcatelj želi i zahtijeva, da će biti izdana alternativna teretnica, u kojoj neće biti gore navedena klauzula, ali da će biti stavljene u novu teretnicu primjedbe u vezi s rdjom i vlagom onako kako će biti naznačeno u potvrdi I časnika kod utovara. U teretnicama nije bilo primjedaba o rdji, i krcatelji su preuzeli teretnice ne zahtijevajući alternativne teretnice. Prilikom predaje u

luci iskrcaja utvrđena je rdja, ali su i u potvrdama I čas-
nika nadjene primjedbe da je na robi prilikom ukrcaja utvr-
đena rdja i znakovi vlage. Osiguratelji tereta tvrdili su
u postupku da je brodar prekludiran u pravcu utvrđivanja
postojanja takovog stanja tereta prilikom ukrcaja, budući
da je klauzula "na izgled u dobrom stanju i uvjetima" u po-
gledu vlage, odnosno štete nastale uslijed vlage na čeličnim
proizvodima, na osnovi COGSA ništava, budući da se njome na-
stoji smanjiti odgovornost. Sud je zauzeo stajalište da kla-
uzula ima ugovornu vrijednost, budući da "dosadanje presude
u vezi s teretom promatraju one brodarove pokušaje u klauzu-
lama lama teretnice za eliminiranje ili smanjivanje odgovor-
nosti za štetu, koja se dogodila za vrijeme dok se roba na-
lazila kod broдача, ...a da se ne odnose na predmetnu
klauzulu koja nije usmjerena na smanjivanje tuženikove odgo-
vornosti za učinjenu štetu, nego isključivo na opis robe u
teretnici". Sud je nadalje pokazao da COGSA predviđa da će
teretnica biti "prima facie" dokaz o primitku robe od broda-
rove strane "kako je unutra opisana"; budući da predmetne
teretnice ne opisuju stanje robe u pogledu rdje i vlage, te
teretnice ne predstavljaju niti "prima facie" dokaz toga sta-
nja, i "a fortiori" ne daju osnove za prekludiranje utvrđi-
vanja stanja robe.

(AMC 1968, str.1742)

D.I.

OKRUŽNI SUD TEXAS
(JUŽNI DISTRICT)

Jefferson Chemical Company
c/a M/T "GRENA"

Prijevoz stvari morem - Primjena COGSA - Brodarova odgovor-
nost - Teretnica - Primjena COGSA ne ovisi o okolnosti da li
je brodar koji je prevezao teret javni ili privatni vozar -
Ova primjena ovisi o okolnosti da li je izdana negocijabilna
teretnica - Ukoliko teretnica nije negocijabilna, tj. kad
predstavlja samo brodarovu potvrdu da je primio teret, neće
se primijeniti COGSA - Ako se ovaj zakon primjenjuje, dopuš-
tene su i klauzule s kojima brodar sebe stavlja, u pogledu
odgovornosti za teret, u povoljniji položaj od onoga u koji
ga stavlja COGSA

Između vlasnika tankera i čarterera sklopljen je
Tanker Voyage Charter Party, u kojem je i klauzula koja is-
ključuje odgovornost broda za razne stvari, uključujući pro-
mjenu i kvalitet tereta, promjenu boje, kontaminaciju i de-
terioraciju. U Texasu su ukrcane razne kemikalije i preveze-
ne u Rotterdam, te su kod iskrcaja nadjene oštećene, da su